

Arbeidstilsynet

VÅR DATO
07.11.2008
DERES DATO

VÅR REFERANSE
2008/38453 18056/2008
DERES REFERANSE

1 av 2

VÅR SAKSBEHANDLER
Marit Anne Stenberg tlf 948 50 064

Samarbeidsgruppen for sertifiseringsorganer
Fornebuveien 37
1366 LYSAKER

TOLKNING - FORSKRIFT OM BRUK AV ARBEIDSUTSTYR AV 26. JUNI 1998, NR. 608 § 49

Bakgrunn

Arbeidstilsynet har de senere år registrert en formidabel utvikling av forskjellige typer trucker og såkalte flerbruksmaskiner.

Arbeidsutstyret teleskoptruck har bestått av to hovedkategorier, henholdsvis terrenggående teleskoptruck og containertruck med teleskopbom. I de senere år har det også kommet rundtsvingende teleskoptrucker på markedet, populært kalt multimaskin eller flerbruksmaskin. Denne maskinen kan utstyres med flere typer "utskiftbart utstyr" og som endrer maskinens funksjon fra å være en gods- og stablemaskin til å også bli en masseforflyttingsmaskin eller mobilkran.

På grunn av denne flerbruksfunksjonen har det oppstått et problem når det gjelder opplæring fordi maskinen ikke direkte er omtalt i forskrift om bruk av arbeidsutstyr av 26. juni 1998 nr. 608 (bruksforskriftens) §49. Derimot er maskinens funksjoner nevnt, men da knyttet til maskintypen; som "arbeidsutstyr for løfting av last" (kraner), "løfte og stablevogner for gods" (trucker) og masseforflyttingsmaskiner med større effekt enn 15. KW (20,4 hk) (hullaster). Dette har resultert i en usikkerhet om hvilke opplæringskrav bruksforskriften har satt til denne type arbeidsutstyr.

På bakgrunn av denne problemstillingen ble det nedsatt en arbeidsgruppe, den 17.10.2006, under Arbeidstilsynets fagforum for arbeidsutstyr. Arbeidsgruppens forslag til opplæringsplaner for teleskoptruck ble presentert i Arbeidstilsynets Fagforum den 20. juni 2007, og fikk samlet tilslutning fra Fagforumets representanter. Forslaget ble også lagt ut på våre nettsider for kommentarer. Arbeidstilsynet har ikke mottatt kommentarer til opplæringsplanene.

Opplæringsplanen for teleskoptruck består nå av en teoretisk grunnopplæring på løfte- og stablevogn for gods (truck), kran og masseforflyttingsmaskin. Teoretisk tilleggsmodul er på 6,5 timer. Det er også utarbeidet egen modul for praktisk opplæring på truck, kran og masseforflyttingsmaskin. Praksisopplæringen varierer fra 4 til 8 timer, avhengig av tidligere sertifisert sikkerhetsopplæring. Den som innehar kompetansebevis på mobilkran gis automatisk kompetanse til å føre teleskoptruck. Grunnopplæringen erstatter likevel ikke typeopplæring på den enkelte maskin.

Krav til sertifisert sikkerhetsopplæring

Bruksforskriften § 47 oppstiller krav til dokumentert sikkerhetsopplæring. Opplæringen skal gi teoretisk og praktisk opplæring av arbeidsutstyret. Etter bruksforskriften § 48 andre ledd kan denne opplæringen gis av arbeidsgiver eller andre som er kompetent til det. Krav til dokumentert opplæring gjelder for arbeidsutstyr som arbeidsgiver etter en risikovurdering finner at kreves særlig forsiktighet ved bruk, jf. bruksforskriften § 48 første ledd.

POSTADRESSE
Postboks 4368 Hospitaløkkkan
7417 Trondheim
Norge

E-POST
midt-norge@atil.no
INTERNETT
www.arbeidstilsynet.no

TELEFON
81 54 82 22
TELEFAKS
73 52 43 24

ORGANISASJONSNR
974771705

Bruksforskriften § 49 omhandler arbeidsutstyr som er underlagt krav om sertifisert opplæring. Sertifisert sikkerhetsopplæring innebærer at sikkerhetsopplæringen må gis av en virksomhet som er sertifisert som opplæringsvirksomhet av et sertifiseringsorgan jf. bruksforskriften § 50. Etter bruksforskriftens § 49 skal dokumentert sikkerhetsopplæring i henhold til § 47 gis som sertifisert sikkerhetsopplæring for følgende arbeidsutstyr:

- bro- og traverskraner, dersom bruken medfører fare for skade på liv og helse
- tårnkraner
- mobilkraner
- portalkraner
- kraner med større kapasitet enn 2 tm montert på lastebil eller lastebilhenger
- løfte- og stablevogn for gods med permanent førerplass på vognen (truck)
- masseforflytningsmaskiner med større effekt enn 15 kW (20,4 hk).

Arbeidstilsynet mener at teleskoptrucker er flerbruksmaskiner som kan brukes enten som kran, masseforflytningsmaskin eller løfte- og stablevogn for gods, og som således faller inn under bruksforskriften § 49. Så lenge utstyrets faktiske funksjon er dekket av hjemmelen, mener vi det er grunnlag for å si at arbeidsutstyret er underlagt krav om sertifisert opplæring.

Overgangsordninger kan fastsettes i lov eller forskrift i forbindelse med ikrafttredelse av nye regler. Arbeidstilsynets klare oppfatning er at teleskoptruck faller inn under gjeldende forskrift om bruk av arbeidsutstyr (bruksforskriften) § 49 om sertifisert sikkerhetsopplæring. Kravet til sertifisert sikkerhetsopplæring gjelder derfor for alle virksomheter som skal benytte slikt utstyr.

Arbeidstilsynet legger til grunn at Samarbeidsgruppen for sertifiseringsorganer viderefremidler denne tolkningen til berørte aktører.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Midt-Norge

Arne M. Feragen
regiondirektør
(sign.)

Torgeir Alvsåker
tilsynsleder
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi: Arbeidstilsynets svartjeneste
Arbeidstilsynets etatsnettverkskoordinator, teknisk ulykke, Ann-Sofi Domås
Arbeidstilsynets regiondirektører
Arbeidstilsynets tilsynsledere